

WROCŁAW 2014

cz.1

8 ZBIÓREK KIEDY BRAK CI WENY CZYLI 2 MIESIĄCE WZGLĘDNEGO LUZU

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO - WSH „TAM I Z POWROTEM”
| pwd. Wojciech Pospolita HO

SŁOWEM WSTĘPU

Poniższy zestaw zbiorów powstał na bazie różnych dziwnych pomysłów, które gdzieś tam przychodziły do głowy mi lub najbliższemu otoczeniu. Nie będzie tu typowych zbiorów o szyfrach, węzłach i symbolice. Bo ile można? Moim celem było zebranie kilku różnych pomysłów do kupy, by pomóc innym w tych momentach kiedy musimy coś przygotować, ale trudno nam się skupić, mamy gorsze dni i inne dramaty. Zresztą robiąc to samo po raz kolejny trudno się w to naprawdę wkręcić.

A zatem mam nadzieję, że ktoś na tym skorzysta.

Za pomoc świadomą bądź nie w podrzucaniu pomysłów dziękuję kolejno: Natalii, Gorczycy, Andżelice, Mikołajowi, Łukaszowi, kwejk.pl, Dr. House.

„Autor”☺

1. ZBIÓRKA - JĘZYK

W czasie tej zbiórki zajmiemy się naszym językiem. Ale organem ☺ Każdy ma, ale mało o nim wie. Mało czasu na przygotowania, a generalnie wychodzi całkiem fajnie.

1. Zadanie wprowadzające – dzieciaki bez użycia mowy, mają się ustawić w szeregu według daty urodzenia. Zadajemy sakramentalne pytanie, czy łatwiej by było jednak mogąc używać języka.
2. Po co Nam język – skoro jest taki ważny, to dowiedzmy się czegoś o nim. Są dwie kartki leżące na ziemi w pewnej odległości – prawda i fałsz. Dzieciaki przebiegają od jednej do drugiej jeśli sądzą, że:

Jeśli zmieszamy kroplę soku z cytryny ze 129 tysiącami kropel wody, nasz język wciąż będzie w stanie wyczuć smak cytryny - prawda

Język rozróżnia tylko 4 smaki. - fałsz. Jest jeszcze smak umami. Czyli smak kwasu glutaminowego. Od 2000 roku.

J.R.R Tolkien znał 30 języków - prawda. Uczył się nawet polskiego ale uznał go za zbyt trudny.

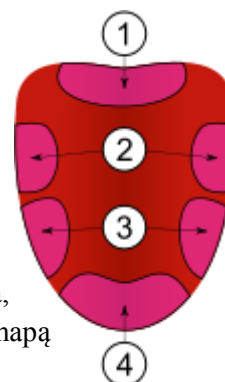
Żyrafa czyści uszy językiem - prawda.

Nasz czas reakcji na smak słony to 1 sekunda - fałsz. 0,3 sekundy

Nie można nauczyć się zwijania języka w trąbkę - prawda. W przybliżeniu sprawy genetyczne

3. Płask – ośmiornica – podkreślamy dźwięk przylepiania.

4. Językowa mapa smaków. Do niedawna sądzono, że każda część języka odczuwa inny smak. Dziś wiemy, że to nie do końca prawda gdyż kubki smakowe, których mamy ok. 10 tysięcy są rozłożone w miarę równomiernie i odczuwają tak samo. Ale możemy sprawdzić gdzie nasz język odczuwa dany smak najlepiej. Każdy harcerz dostaje kawałek cytryny, czekolady gorzkiej, soli i cukru. Za pomocą patyczka do ucha, testujemy gdzie najlepiej czujemy dany smak. Porównujemy z dużą mapą smaku:

1 – gorzki (dlatego dawniej tak trudno było wykryć truciznę. Większość ma gorzki smak. Jak ją poczuliliśmy to było już za późno bo prawie już ją przełknęliśmy)

2 – kwaśny

3 – słony

4 – słodki (no bo jak jemy lody ☺?)

5. Płask Yoystick. Tylko, że zamiast Yoysticka jest język ☺ Albo dentysta.
6. Język służy nam także do mówienia. Na świecie jest ponad 6 tys języków ale czy znamy dobrze własny? Sprawdźmy. Łamańce językowe. Każdy po kolei dostaje swój łamaniec i stara

się go wypowiedzieć jak najszybciej. Zawsze można sprawdzić, ile reszta grupy zrozumiała z takiej „wypowiedzi”.

I cóż, że cesarz ze Szwecji?

Baba bada baobaby. Baba dba o oba baobaby.

Chłop pcha pchłę, pchłę pcha chłop

*Czy trzy cytrzystki grają na cytrze,
czy druga gwizdże, a trzecia łyzy trze?*

Idzie Idzi i Idzi nie widzi, że za Idzim idzie Idzi.

Idę, nos trę, kra krę mija, tu lis ma norę, sarna tor mija.

Leży Jerzy koło wieży i nie wierzy, że na wieży leży gniazdo jeżozwierzy.

Matka tka, Katka tka, kaczką czka, tak jak tka.

Neandertalczyk usatysfakcjonował rozentuzjasmowany tłum.

*Nie pieprz, Pietrze, wieprza pieprzem,
bo przepieprzysz wieprza pieprzem.*

Rozrewolwerowany rewolwerowiec rozrewolwerował urewolwerowanego rewolwerowca.

7. Mowa to trudna sprawa. Czasem boimy się odezwać by nie palnąć głupstwa, a niektórzy wręcz za dużo gadają. Poszukiwanie poukrywanych po podwórku aforyzmów o języku. Co one mogą oznaczać?

*Z dwóch mądrych mądrzejszy jest ten, który mniej mówi.
Głupota tuczy się słowami.
Milczenie jest najlepszym tłumaczem radości, bo małe jest
szczęście, które można wyrazić słowami.
Jeśli będziesz krzyczał, wielu cię usłyszy; jeśli będziesz mówił
cicho, wielu cię zrozumie.
Pomyśl dobrze głowo, nim wymówisz słowo.
Językiem można zmiażdżyć człowieka.
Najbardziej głuchy ten, kto słuchać nie chce.
Głupi człowiek ma serce na języku, a mądry język w sercu.
Gdy język nie wie co gada, skóra za niego odpowiada.
Bardziej boli od języka niż od miecza.*

8. Zakończenie. Harcerz jest czysty w myśli mowie i uczynku. Co to dla nas oznacza? Ta, że nie kłamie. Ale głupot też nie gada☺ No.

Potrzebne Ci będą:

- wydruki aforyzmów i łamańców
- mapa języka
- czekolada gorzka
- cukier
- cytryna
- sól
- patyczki do uszu

ZBIÓRKA 2 – POZNAJ OCEAN

Zbiórka oparta jest trochę na tekście piosenki „Ocean”. Nie wymaga jednak śpiewania tej piosenki, zatem nie trzeba jej znać. Zawsze można wybrać inny przebieg np. „Przechyły”. Z pewnych elementów śmiało można rezygnować. Śmiało też można wykorzystać wszystkie materiały plastyczne, jakie zalegają po szafach, kufrach itd.

1. Krótki wstęp – chciałbym byśmy poznali Ocean. Opowiadamy historię grupy odkrywców, którzy wyruszyli z rodzimego miasta, by odkryć tajemnicę oceanu. Dzielimy harcerzy na min. 2 grupy.
2. Po wielu dniach podróży napotykamy małą wyspę. Postanawiamy się na niej chwilę zatrzymać. Każda z grup buduje swój „morski zamek”, który ma zawierać ogród, dzwon, białe ściany. Jest to nawiązanie do tekstu piosenki, jak ktoś nie chce, to może tam być cokolwiek. Chodzi tu o zbudowanie małej makiety za pomocą różnego rodzaju materiałów plastycznych.
3. Skoro mamy już zamek, trzeba przygotować się do dalszej podróży morskiej. Na morzu bywa tak, że wieją silne wiatry. **Zadanie:** zdmuchnąć monetę ustawioną na 3 igłach. Sęk w tym, że jest z tym dobra zabawa. Igły może wbić w kawałek styropianu
4. Dowiedzmy się czegoś o wodzie. Pokładowy naukowiec postanowił zbadać właściwości wody (źródła: Internet, materiały programowe ZHP)

1. Woda, mydło, pieprz

Przygotowanie:

Do eksperymentu potrzebne będą: talerz, woda, pieprz oraz mydło w płynie (płyn do mycia naczyń)

Przebieg doświadczenia:

Na talerz nalewamy nieco wody. Posypujemy wodę pieprzem, równo po całej powierzchni. Dotykamy wody palcem i nic się nie dzieje – pieprz dalej pokrywa całą powierzchnię cieczy. Następnie moczymy palec w mydle i ponownie dotykamy nim powierzchnię wody. W momencie, gdy palec dotknie powierzchni cieczy, pieprz migruje w kierunku brzegów naczynia, jakby uciekał.

Wyjaśnienie

Cząsteczki wchodzące w skład drobin pieprzu zostają odciągnięte na skutek zmniejszenia napięcia powierzchniowego, gdyż siła od niego pochodząca działa wzdłuż powierzchni. Dzięki mydłu brud zbija się również w większe „grupy”, to dlatego możemy czasem po myciu zaobserwować osad na umywalce. Prócz zmniejszania napięcia powierzchniowego mydło bardzo ważną właściwość, która jest

niezbędna byśmy byli czyści. Brud na naszym ciele utrzymuje się wskutek tłuszczu wydzielanych przez skórę, jakich nie potrafi pozbyć się sama woda. Mydło składa się ze związków chemicznych mających specyficzną budowę – ich jedna część jest łatwo rozpuszczalna w wodzie (hydrofilowa), a druga w tłuszczach (hydrofobowa). W ten sposób tłuszcze mogą być oderwane od skóry przez mydło i zmyte wodą. A wszystko po to byśmy byli czyści

2. Dziurawa butelka wody

Sprzęt:

Butelka po wodzie lub innym napoju, pinezka lub duża igła do zrobienia dziur.

Przebieg doświadczenia:

Użyj ostrego przedmiotu aby zrobić małe dziurki lub dziurkę w dolnej części butelki. Zakryj dziury palcem podczas nalewania do butelki wody. Zakręć butelkę. Powoli odsuń palec z dala od otworu. Czemu woda nie leci? Hej, nie ma wycieków! Umieść butelkę nad zlewem lub miską. Odkręć nakrętkę i obserwuj co się dzieje.

Wyjaśnienie:

Zacznijmy od zbadania co znajduje się w pustej butelce? Czy naprawdę w pustej butelce nic nie ma? Butelka wypełniona jest powietrzem! Kiedy wlewamy wodę do butelki, cząsteczki powietrza, które kiedyś ją zajmowały uciekły do góry i woda zajęła ich miejsce.

Myśleliście pewnie, że gdy zrobimy mały otworek w butelce powstanie wyciek którydy wyleci cała woda z butelki. Jednak kiedy zakrętka jest na butelce to, ciśnienie powietrza nie może dostać się do butelki i naciskać na powierzchnię wody. Małe otwory w butelce nie są wystarczająco duże, aby powietrze wleciało do środka. Występuje tutaj pojęcie napięcia powierzchniowego, które zapobiega wylewaniu się wody. Kiedy odkręcimy zakrętkę i powietrze dostaje się przez otwór butelki to ciśnienie powietrza naciska na wodę, która tryska przez otwory w butelce.

3. W czasie sztormu nasz statek został uszkodzony. Trzeba naprawić kadłub. Kto dłużej wytrzyma pod wodą? Zanurzenie twarzy w misce wody. (człowiek może wytrzymać bez wody do tygodnia czasu – taka ciekawostka)

4. Zadanie – przelewanie wody

Pierwotne naczynie jest pełne (ma 8 litrów). Przy pomocy dwóch pustych naczyń o pojemnościach trzy l i pięć l odmierz dokładnie cztery l wody. Sami znajdźcie rozwiązanie☺. Nie muszą to być naczynia. Wystarczą kubki plastikowe podzielone na 3,5,8 części. Takich samych. Mniej więcej. Bardziej chodzi o metodę.

4. Jesteśmy na oceanie – quiz 10 pytań grupami. Im dalej tym trudniej

1. Najdłuższa Polska rzeka to

- a. Wisła
- b. Odra
- c. Warta

2. Na kuli ziemskiej powierzchniowo jest:

- a. Więcej lądu niż oceanów
- b. Więcej oceanów niż lądu**
- c. Tyle samo oceanów i lądu

3. Delfin to:

- a. Ryba
- b. Płaz
- c. Ssak**

4. Największym oceanem jest

- a. Atlantycki
- b. Indyjski
- c. Spokojny**

5. Na której planecie podobno znajduje się woda?:

- a. Wenus
- b. Saturn
- c. Mars**

6. Kiedy woda ma swoje święto?

- a. W śmingus dyngus
- b. Nigdy
- c. 22 marca**

7. Najbardziej słony zbiornik wodny to:

- a. Ocean atlantycki
- b. Morze Barentsa
- c. Morze martwe**

8. Jak coś jest higroskopijne to:

- a. Jest bardzo małe
- b. Dobrze wchłania wodę**
- c. Rozpuszcza się w wodzie

9. Prędkość rozchodzenia się dźwięku w wodzie jest:

- a. Większa niż w powietrzu**
- b. Mniejsza niż w powietrzu
- c. Taka sama jak w powietrzu

10. Jak nazywa się przejście wody ze stanu stałego w gazowy

- a. Sublimacja**
- b. Krzepnięcie
- c. parowanie

5. Bitwa morska – atakują nas piraci. Grupy mają narysować po trzy statki pirackie. Następnie tworząc dział z gumek recepturek, próbują je trafić papierowymi kulami.

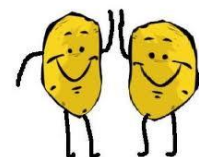
6. Poznaliśmy trochę ocean. Możemy wrócić do domu. I tu właśnie jest czas na zaśpiewanie pieśni. Tekst „Oceanu” znajduje się w załączniku.

Potrzebne Ci będą:

- talerz, pieprz, mydło
- butelka, igła
- dużo różnych materiałów do zrobienia makiety
- kartki
- gumki recepturki
- teksty piosenki, gitara
- miska z wodą
- kubeczki

ZBIÓRKA 3 – Przygody dh Kartofla

Ta zbiórka może być takim małym wprowadzeniem do ZHP. Porusza bowiem istotę zastępów, munduru, sprawności, życia obozowego oraz różnych dziwacznych umiejętności.

1. Każdy z naszych harcerzy dostaje ziemniaka, miej więcej takich samych rozmiarów. Oczywiście w ramach potrzeb, można go uzbroić np. w oczy, włosy itd. Ułatwiać to może identyfikację. Ważne jednak, żeby zwrócić uwagę na fakt, że ziemniak jest w mundurku, a zatem wszystko musi być porządne. Żadne rozpuszczone włosy albo inne przestępstwa.
2. Przenosimy się na chwilę w czasy Baden – Powella i Oliviera Twista. Zachęcamy harcerzy by wyobrazili sobie ludzi w tamtej epoce. Jak ubierali się ci bogaci, a jak ci biedniejsi. Dochodzimy do wniosku, że Baden – Powell miał dobry pomysł, by wyposażać swoich Scoutów w jednakowe mundury. Prawie jak ziemniaki☺ Od tej pory liczyły się już bowiem przymioty charakteru i umiejętności, a nie pochodzenie.
3. Dzielimy harcerzy na dwa ziemniaczane zastępy. Możemy ich poprosić by dla swojego zastępu wymyślili jakieś oznaczenie na „mundur” albo z kawałka kartki i patyczka stworzyli proporzec. Ich kolejnym zadaniem jest dostać się na wyspę Brownsea. W tym celu między dwoma stołami, ławkami itd., nasi harcerze muszą zbudować most z dostępnych materiałów (słomki, taśma, kartka, sznurek itd.). Długość mostu możemy uzależnić od umiejętności harcerzy. Ale tak 1 m to raczej max. Po tym moście muszą przeciągnąć swojego harcerza ziemniaka☺ Most musi wytrzymać.
4. Skoro nasze harcerskie ziemniaki dotarły na wyspę, pora się czegoś nauczyć. Ziemniaki będą zdobywać sprawności. Sprawności możemy zaznaczać małym kółkiem wyciętym z papieru kolorowego – samoprzylepnego – oczywiście na ziemniaku.
 - a. Ziemniaczane zawody kajakowe – harcerze mają zrobić łódkę z papieru, która utrzyma ziemniaka na wodzie. W misce z wodą oczywiście.
 - b. Ziemniaczane ognisko. Nasz ziemniak musi nad małą świeczką upiec piankę. Oczywiście w technice ziemniak – wykałaczka – pianka (a raczej jej kawałek).
 - c. Ziemniaczany zjazd na linie. Naszym zadaniem jest tak skonstruować „uprzęż” dla ziemniaka, by mógł zjechać po sznurku rozwieszonym pod pewnym średnim kątem.
 - d. Ziemniaczany tor przeszkód. Harcerze z ziemniakiem na łyżce mają pokonać przygotowany tor przeszkód.
5. W ramach pląsu – każdy harcerz dostaje tym razem jakiegoś większego ziemniaka. I nóż. Po kolei mierzymy czas obrania☺

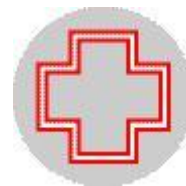
6. Przed ostatnie zadanie. Tym razem zespołowe – zadaniem harcerzy jest z ziemniaków ustawić jak najwyższą wieżę. Jeśli jest ich mniej – mogą sobie czymś pomóc – typu taśma, sznurek itd.
7. Zakończenie. Warto przypomnieć, o czym była mowa. O sprawnościach, o tym jak dawno odbył się pierwszy obóz, o współpracy w zastępie, o tym po co nam mundur. W kręgu ustawmy też nasze ziemniaki. A na koniec końców, można je zakopać obok harcówki. Może wyrosnie takie małe, zastępowe, ziemniaczane drzewko 😊

Potrzebne Ci będą:

- kartofle, nóż
- sznurek
- dużo różnych materiałów do zrobienia mostu i małych proporców
- trochę papieru samoprzylepnego
- łopata
- wykałaczki
- świeczka
- trochę chleba

ZBIÓRKA 4 – Wstęp do samarytanki

1. Zaczniemy od takiej bajki. Spośród naszych harcerzy wybieramy jednego aktora. Będzie on pokazywał to co my opowiadamy. Historia ma dotyczyć Józia, który wracając ze szkoły (wymyślamy różne rzeczy, typu w szkole był grzeczny, na WF zrobił 10 pompek i strzelił 2 bramki itd.) zobaczył na chodniku leżącego Pana. I co zrobił? Nic. A co mógł?
2. Na początek nauczymy się jak wzywać pomoc. Czyli mała powtórka z tego co mówimy i jak to robimy. Pamiętajmy bo przypomnieć harcerzom, żeby nie odkładali słuchawki pierwsi, jak opisać miejsce, w którym się znajdują itd. **Żeby nie było nudno, przeciwiczymy to ale przez telefon zrobiony z 2 kubków i sznurka.** Każda para wykonuje taki telefon i wzajemnie przekazują sobie informację o wypadku (jakimś wymyślonym). Pamiętajcie by węzeł od sznurka był zawiązany wewnątrz kubka bo inaczej to średnio będzie działać.
3. Skoro już potrafimy wezwać pomoc, warto nauczyć się jak zaopiekować się poszkodowanym. W tym miejscu proponuję zrobić ćwiczenia z podchodzenia do poszkodowanego, pozycji bezpiecznej oraz odwracania poszkodowanego z brzucha na plecy. Może też przykrywanie folią NRC? Nie będę tu tego opisywał bo wszędzie można znaleźć jak to się robi. Generalnie chodzi o to by były to proste rzeczy. O ile Wasi harcerze potrafią więcej i macie do dyspozycji np. fantoma lub zestaw bandaży, czemu ich nie wykorzystać?
4. Naszym przedostatnim zadaniem będzie wypisanie w grupach, najczęstszych urazów jakie spotykały naszych harcerzy typu oparzenia, użądlenia itd. Sprawdźmy czy potrafią dobrze przy nich zaradzić. Zazwyczaj mówią całkiem do rzeczy, lecz zdarzają się drobne pomyłki. Jeśli mamy w pobliżu kran, zawsze możemy sprawdzić, czy na pewno wiedzą jak sobie radzić z małym oparzeniem.
5. Na koniec rozdajemy naszym harcerzom takie oto karty ICE. Warto je wydrukować na grubszej kartce i w kolorze (ok. 2zł za A4 a zmieści ich się około 8.). Uświadommy im, że to może oni kiedyś będą potrzebować pomocy, i warto by ewentualny ratownik wiedział jak zawiadomić ich bliskich. Niech wpiszą numery do np. taty, mamy, kartkę można schować do legitymacji szkolnej. Jako, że każdy prawie ma już komórkę, warto jeszcze zmienić kontakt „Tato” na „ICE Tato”☺.

W NAGŁYM PRZYPADKU DZWOŃ DO / IN CASE OF EMERGENCY CALL

Karta I.C.E. / I.C.E. Card

IMIĘ NAZWISKO / CONTACT PERSON

NUMER KONTAKTOWY / CONTACT NUMBER

ZBIÓRKA 5 – Buty

Zastanawialiście się kiedyś nad butami? Coś o tym, że sporo o człowieku świadczy w jakim stanie są jego buty oraz jak ważne jest dla Nas w czasie wędrówek, by odpowiednio je dobrać i konserwować.

1. Wyszukujemy po harcównie poukrywanych aforyzmów o butach. Oczywiście można też je ukryć w parku i dołożyć mapę. Następnie staramy się je zrozumieć. Potem każdy może sobie jeden zabrać.

But wielki skręca, mały ciśnie nogi.

Darmo, że ci świat szeroki, kiedy trzewik ciasny.

Czasem nawet głupi but zostawia po sobie niezniszczalny ślad.

Idzie luty, podkuj buty.

Jeśli rozrucasz ciernie, nie chodź bez butów.

Kłamstwo zdąży obieć pół świata, zanim prawda włoży buty.

Masz zmartwienie? Załóż ciasne buty.

Najwygodniejsze są stare buty.

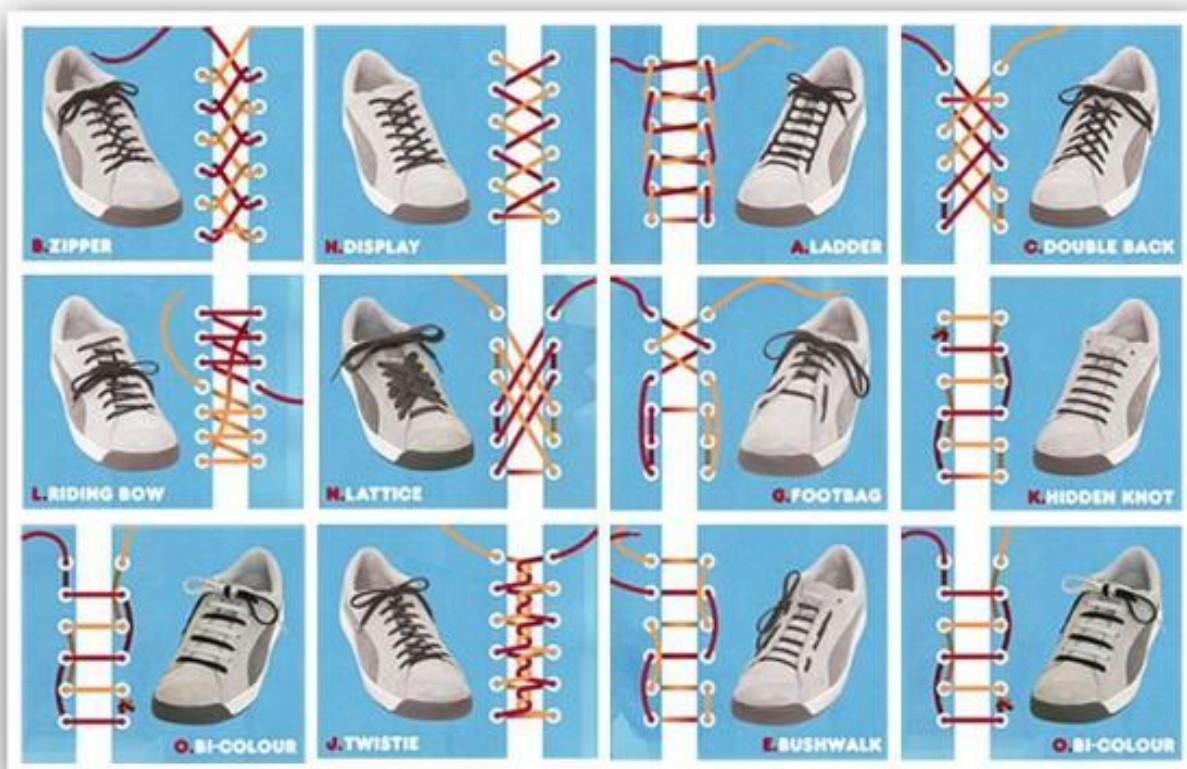
Nikt lepiej nie wie, gdzie kogo trzewik ciśnie, jako ten, kto w nim chodzi.

Szkodniej trzewika niż nogi – mówi skąpy i ubogi.

Tak jak but zmienia kształt przez nogę, tak też duchowe pragnienia zmieniają życie człowieka.

Jeżeli już wdepniesz w „psi odchód”, to wykorzystaj to jako okazję, żeby się nauczyć dobrze czyścić buty.

2. Wiemy już, że buty są dla Nas ważne. Spróbujmy zrobić własne. Harcerze dostają za zadanie skonstruować własne buty za pomocą różnego rodzaju materiałów (tektury, taśmy, sznurka itd.) Następnie możemy zrobić zawody w wchodzeniu po schodach lub w bieganiu.
3. Czy wiemy, jak przygotować nogę w bucie do wędrówki? W grupach harcerze starają się wypisać jak najwięcej zasad użytkowania stóp w butach. Np.:
 - a. Myj nogi (tak niemyte mają mniej bąbli ale brudne bąble łatwiej się zakażą)
 - b. Używaj grubych skarpetek z naturalnych materiałów
 - c. Unikaj przemoczenia obuwia
4. Jeśli pora jest bardziej zimowa, można harcerzom pokazać jak przygotować się do wędrówki w śniegu. Dla niewiedzących to oprócz stuptutów można użyć metody stopa – cienka skarpetka – worek – gruba skarpetka – but. Niech tak zrobią☺ Warto im też pokazać jakiś preparat do konserwacji obuwia i zasadę, że buty konserwujemy na czysto.
5. To teraz jakiś płas – może skradanie i podchodzenie strażnika?
6. Na prawie koniec możemy przetestować, których z poniższych fajnych sposobów sznurowania. Przyda się sznurek, żeby nie kupować specjalnie innych sznurówek, bo dwa kolory fajnie wyglądają.

7. Na zakończenie warto zwrócić uwagę, że wielu ludzi często poznając kogoś często zwraca uwagę na wygląd obuwia. Czy sami tak robią? Może niech popatrzą ludziom spotykanym na ulicy na buty. Jakież wnioski na przyszły tydzień☺

Potrzebne Ci będą:

- aforyzmy o butach
- butelka, igła
- dużo różnych materiałów do zrobienia butów
- sznurek
- skarpetka, worek, gruba skarpetka
- duża kartka ze sposobami sznurowania
- preparat do butów

ZBIÓRKA 6 – Ptactwo...

Zbiórka akuratanie na zimową porę. Gdy zbliża się śnieg, a ptaki za oknem szykują się do głodowania.

1. Praca w grupach harcerze, mają przygotować argumenty za i przeciw dokarmianiu ptaków. Jedna grupa za druga przeciw. (artykuł z wikipedii)

ZA:

Dokarmianie ułatwia ptakom przetrwanie ciężkich warunków zimowych – niskiej temperatury i opadów. Lot aktywny wymaga wiele energii, a równocześnie nie pozwala na gromadzenie wewnątrz ciała znacznych zapasów (niekorzystny wzrost ciężaru). Dlatego dla ptaków, zwłaszcza tych małych, szczególnie ważne jest regularne i wystarczająco obfite odżywianie.

Zimą dni są krótkie i ptaki mają mniej czasu na zdobycie pokarmu wystarczającego do przetrwania długiej i zimnej nocy.

Zimą ptaki mają ograniczony dostęp do innych źródeł pokarmu wskutek zalegania pokrywy śnieżnej.

Karma przygotowana przez człowieka nie jest atrakcyjniejsza niż naturalna i jeżeli ptaki będą miały dostęp do naturalnego pokarmu, to nie będą korzystać z dokarmiania.

Człowiek silnie wpływa na środowisko, w znacznym stopniu ograniczając naturalną bazę pokarmową, a dokarmianie zwierząt może nieco złagodzić skutki tych niekorzystnych zmian.

Dokarmiając ptaki, człowiek zbliża się do nich, uczy się, pobudza swoje zainteresowanie i uwrażliwia na przyrodę, a także zyskuje poczucie, że robi coś dobrego.

Licniejsza populacja ma większe możliwości przystosowania się do niespodziewanych zmian w środowisku, a niewielkie i lokalne osłabienie doboru naturalnego, wobec wielu negatywnych przekształceń w środowisku będących dziełem człowieka, nie ma wielkiego znaczenia.

PRZECIW

Ptaki są często dokarmiane w sposób przypadkowy i nieprzemyślany, a niewłaściwy rodzaj pokarmu powoduje więcej szkód niż pożytku. Duża ilość chleba w żywieniu wywołuje poważną chorobę – kwasicę, nieuleczalną u dorosłych ptaków zespół anielskiego skrzydła oraz biegunki, a zjedzenie pokarmu solonego często prowadzi do śmierci wskutek zaburzenia gospodarki wodnej organizmu. Bardzo niebezpieczny jest pokarm zepsuty (np. spleśniały chleb) lub pieczywo namoczone i zamrożone. Karma dostarczana przez człowieka jest zazwyczaj mało urozmaicona, co powoduje u ptaków niedobory składników pokarmowych i w efekcie osłabienie odporności.

Dokarmianie zwiększa ryzyko rozprzestrzeniania się chorób, gdyż ptaki gromadzą się w jednym miejscu, poza tym często karma miesza się z odchodami. Do karmników przylatują ptaki różnych gatunków, które w naturze zwykle nie stykają się ze sobą bezpośrednio, rośnie więc ryzyko przenoszenia chorób i pasożytów.

Karmnik dla małych ptaków, jeżeli jest umieszczony w niewłaściwym miejscu, może stać się karmnikiem dla drapieżników, np. kotów lub krogulców, które szybko się uczą, gdzie można znaleźć łatwy łup.

Dokarmianie zmienia naturalne zachowania – np. ptaki zimą zamiast odlecieć na południe, tracą wrodzony lęk przed człowiekiem lub też przyzwyczajają się do jednego źródła pokarmu i przestają go poszukiwać. Gdy, np. z powodu gorszej pogody, człowiek przerywa dokarmianie, może to powodować śmierć ptaków oczekujących biernie na żywienie. Niektóre występujące w Polsce ptaki wodne, np. łabędzie nieme, niemal całkowicie zatraciły instynkt wędrówkowy.

Dokarmianie ogranicza działanie naturalnej selekcji i przez to osłabia całą populację.

2. Zabawa Kot w karmniku. Harcerze to koty i mają podejść ptaka. Generalnie 1 2 3 baba jaga patrzy.
3. Dopasowanie nazw do zdjęć ptaków – zimujących i nie . Przygotuj zdjęcia ptaków.

Odlatują na zimę:

-wilga (żółte duże)

- kukułka (podobne do gołębia)
- słowik (małe brązowe)
- jaskółka (patrz na ogon)

Zimują w Polsce:

- sikorki (małe żółte)
- kawki (trochę jak gawron, krótki dziób)
- gawrony (kra kra)
- szpaki (taki dumny, kolorowy)

Potrzebne Ci będą:

- piła, młotek
- zdjęcia ptaków, kartki
- materiały na karmnik

4. Budowa karmnika – projekt w załączniku. Przygotuj piłę, młotek, pilnik, gwoździe, butelki, haczyk. Albo niech harcerze przygotują. Koszt to około 8zł za jeden (według popularnego marketu budowlanego☺)
5. Zabawa w mordercę czyli ptaka drapieżnika. Opis płaszu:
6. Na koniec zasady dokarmiania ptaków – plansza z narysowanym ptakiem, jego żołądkiem itd.

Karmnik powinien być regularnie oczyszczany z zalegających resztek jedzenia i odchodów, gdyż ich pozostawienie może sprzyjać szerzeniu się wśród dokarmianych ptaków chorób zakaźnych.

Karmnik powinien mieć taką konstrukcję, aby chronił karmę przed zawilgoceniem (przed deszczem i śniegiem).

Karma musi być zawsze świeża, nie zepsuta, nigdy nie solona. Jeżeli nie jest od razu zjadana, należy ją często zmieniać, np. słonina po upływie 2 tygodni jest już zjełczała. Pieczywo należy stosować tylko uzupełniająco, nie jako karmę podstawową.

Karmnik powinien być umieszczony z dala od krzewów czy innych miejsc stanowiących dobrą kryjówkę dla kotów polujących na ptaki, a równocześnie zapewniać ptakom nieskrępowany dostęp i drogę ucieczki. Zawieszenie karmnika na drucie lub postawienie go na słupie z drucianym kołnierzem ochronnym zainstalowanym od dołu pomoże zapobiegać atakom drapieżników. Nietypowe karmniki typu siatka należy wieszać w miejscach osłoniętych, np. na ganku, pod okapem, na gałęzi samotnego świerka.

Do wykładania karmy należy wybierać miejsce suche, np. takie gdzie pod ziemią przebiegają rury ciepłownicze. Wilgotne, zamarzające pokarmy uszkadzają ptakom przełyki oraz nadmiernie wyziębiają organizmy. W indywidualnych gospodarstwach, gdzie nie ma niebezpieczeństwa wandalizmu, można przygotować niewielką platformę z desek. Po zakończeniu karmienia można ją odwracać – nie będzie ulegać zaśnieniu, a jeśli spód będzie miał inny kolor niż wierzch, stanie się sygnałem, że aktualnie do jedzenia nic nie ma.

Nie należy dokarmiać ptaków wiosną, latem i jesienią. Zbyt wczesne rozpoczęcie dokarmiania powoduje zaburzenie instynktu wędrówkowego, zwłaszcza u ptaków wodnych.

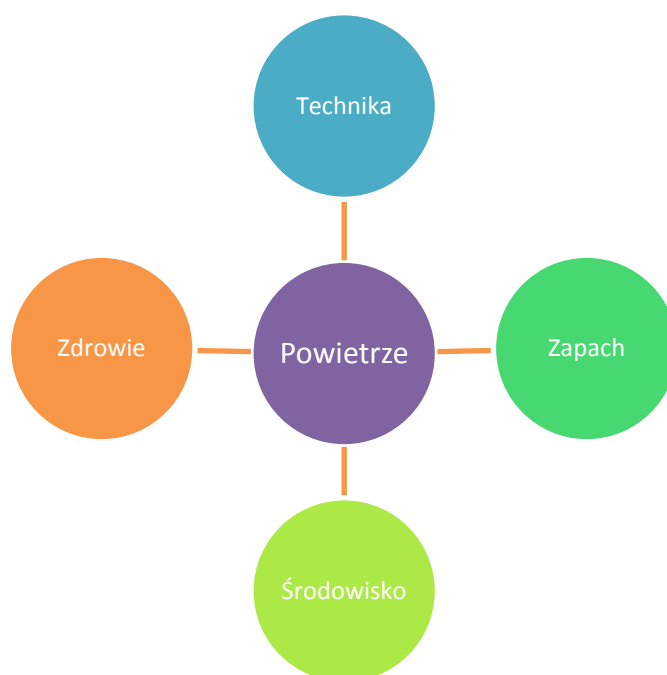
Rozpoczęte dokarmianie należy kontynuować przez całą zimę. Na jesieni, do miejsc z pożywieniem ptaki przylatują coraz częściej, a w miarę zbliżania się wiosny coraz rzadziej. Dokarmianie powinno być rozpoczęte najwcześniej w październiku – listopadzie, a zakończone w marcu – na początku kwietnia (krócej na zachodzie Polski, gdzie klimat jest nieco łagodniejszy). Rozpoczęcie dokarmiania powinno być jednak uzależnione nie od daty, ale od pogody. W cieplejszych okresach zimy dokarmianie powinno być mniej intensywne niż podczas mrozu.

W pobliżu karmnika warto ustawić poidło.

ZBIÓRKA 7 – Powietrze

W czasie tej zbiórki zwrócimy trochę bardziej uwagę na otaczające nas powietrze.

1. Na wstępie daj każdemu powąchać trochę wanilii. Zapytaj się komu ten zapach odpowiada. Pewnie większość potwierdzi. Dlaczego tak? Większość z nas lubi zapach wanilii bo to zapach kosmetyków dla niemowląt
2. Tym optymistycznym akcentem odsłaniamy plakat o takim wyglądzie. Oczywiście pola dookoła są najpierw zakryte. W czasie zbiórki po kolei będziemy odsłaniać pola. Kolejność dowolna. Pola oznaczają kilka aspektów, w których powietrze odgrywa ważną rolę.

Powietrze – zapachy

Rozpoczynamy rozsiewając wokół zapach dezodorantu lub odświeżacza do toalet. Można powiedzieć, że zapach rozchodzi się w powietrzu poprzez dyfuzję – cząsteczki mieszając się ze sobą i przemieszczając się we wszystkie strony.

Następnie prosimy harcerzy o rozszyfrowanie (np. gaderypoluki) dwóch haseł: Fantosomia i Ansomia. Czy znają takie słowa? Pewnie nie więc warto wyjaśnić:

Fantosmia – przypadłość, kiedy ktoś czuje zapachy, których nie ma.

Ansomia – przypadłość, kiedy ktoś w ogóle nie czuje zapachów.

Sprawdźmy teraz ich zmysł zapachu. Zawijujemy im oczy i dajemy do wąchania różne rzeczy typu przyprawę, czekoladę, może dla żartu coś śmierdzącego np. ocet. Warto

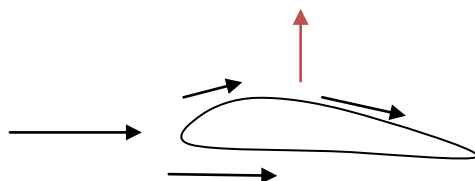
zwrócić uwagę, że gdyby nie powietrze to nie czulibyśmy też zapachu potraw a co za tym idzie nie były one tak smaczne.

Na koniec spytajmy czy ktoś jeszcze czuje odświeżacz do toalet. Nie? To też jest takie zjawisko: nazywa się to adaptacją zapachową.

Powietrze – technika

Człowiek od lat starał się wykorzystać siłę powietrza do swoich celów. Najpierw żagle, wiatraki, potem samoloty.

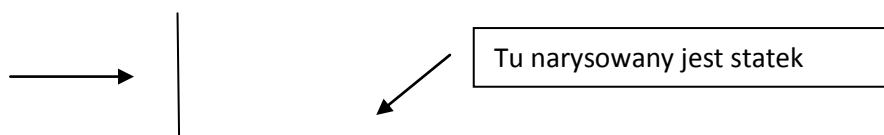
Ale właśnie - dlaczego samolot lata? W skrócie można to opisać – bierzemy suszarkę i dmuchamy nią na rękę coś w rodzaju jak na rysunku. Jeśli pochylimy dłoń w górę to pocujemy jakby podlatywała do góry. Dzieje się tak dlatego, że powietrze opływające rękę z góry ma trochę dłuższą drogę do przebycia niż to niżej. Dlatego płynie szybciej – a tam gdzie większa prędkość tam mniejsze ciśnienie. Dlatego nad skrzydłem jest ono mniejsze niż pod – powstaje siła nośna – ta czerwona strzałka.

Ale dość mędrkowania. Zróbmy sami samolot – przykład poniżej. Możemy sprawdzić czyj lepiej lata i może zrobić jakieś lotki na ogonie. Ciekawy efekt☺.

Dmuchane statki – na koniec tej części możemy jeszcze wykonać statki z papieru i zrobić małe regaty, najlepiej na podłodze. Statki robimy tak, że na kartce rysujemy statki a następnie zaginamy część kartki by zrobić żagiel. Od boku będzie to wyglądać tak:

Powietrze - zdrowie

Powietrze to podstawowa rzecz dzięki, której żyjemy. Nasz organizm potrzebuje tlenu zawartego w powietrzu do natleniania krwi, która przenosi go do wszystkich organów. Sprawdźmy jakie to ważne, by mieć dostęp do odpowiedniej ilości powietrza. Niech harcerze wykonają 10 przysiadów – z oddychaniem i bez. Jak trudniej?

Możemy też sprawdzić siłę naszych płuc. Kto potrafi zdmuchnąć świeczkę z większej odległości?

No i piłkarze. Ci to dopiero zużywają powietrze biegając przez 90 minut. Możemy się trochę w to zabawić. Dmuchane piłkarzy ki. Potrzebne nam będą 2 suszarki do włosów. Najlepiej podobne. I ping pong. Robimy małe boisko – takie by starczyło nam kabla. Możemy je ogrodzić np. ławkami. Harcerze grają parami. Należy strzelić przeciwnikowi gola – wiadomo – odpowiednie kierując strumieniem powietrza z suszarki na ping ponga.

Powietrze – środowisko

Dlaczego tak ważne jest byśmy nie wycinali zbyt wielu drzew? Może dlatego, że produkują one dla Nas tlen w czasie fotosyntezy. Jeśli powycinamy ich zbyt wiele zaburzymy gospodarkę tlenową. Łatwo to zauważyć na przykładzie wulkanu. Harcerze zostają drzewami. Dostają do rąk po kilka kartek z napisem „tlen”. Zastępowy zostaje wulkanem. Następuje wybuch. Zastępowy rzuca na stół kilka kartek z napisem CO₂. Harcerze wyrzucają swoje tleny, neutralizując to co wypłut wulkan. Następnie jedno z drzew zostaje wycięte. Jeden z harcerzy odkłada żetony. Wulkan z wybucha. Tym razem żetonów nie wystarcza by pokryć cały dwutlenek węgla. Możemy to powtórzyć jeszcze kilka razy. Jaki wniosek?

3. Na koniec warto przypomnieć harcerzom o czym było mówione na zbiórce. Zwrócić uwagę na zagrożenia jakie niesie ze sobą spadek jakości powietrza. W ramach dramatyzmu możemy w czasie gawędy zakręcać słoik ze świeczką. Popatrzmy jak płomyk gaśnie☺

Potrzebne Ci będą:

- schemat (ten co na początku zbiórki)
- suszarki, ping pong
- przyprawy, czekolada, ocet itd.
- kartki tlenu i CO₂
- świeczki
- kartki, kredki
- zaszyfrowane słowa
- dezodorant albo odświeżacz powietrza

ZBIÓRKA 8 – Trochę o charakterze

W czasie tej zbiórki nasi harcerze mogą nauczyć się, co może zdradzić nasz charakter. Oczywiście pod koniec zbiórki należy wspomnieć, że to nie koniecznie musi oznaczać prawdę, żeby ktoś się za bardzo nie przejął.

1. Na wstępie rozwiązujemy test z załącznika.
2. Na ścianie wieszamy kartki A4 w kolorach podanych poniżej. Nasi harcerze mają na 3 z nich wpisać swoje imiona w – w kolejności w jaki z tych kolorów najczęściej się ubierają. Czytamy potem, co poszczególne kolory mogą oznaczać.

CZARNY	Kolor autorytetu i władzy. Jest stylowy i ponadczasowy
Szary	Symbolizuje pewność siebie i wytworność. W czasie rozmowy, rozmówca skupia się na nas.
Biały	Oznacza lekkość i neutralność. Rozprzestrzenia aurę czystości i prostoty.
Czerwony	Czerwony stymuluje akcję serca i oddychanie. Kolor miłości i pasji. Osoba go nosząca zwraca swoją uwagę i wydaje się cięższa.
Żółty	Radosny i słoneczny, najbardziej zwraca uwagę. Jednak męczący dla odbiorcy gdy jest go zbyt dużo.
Zielony	Symbolizuje naturę. Uspokaja i odświeża. Ciemnozielony oznacza męstwo i bogactwo.
Niebieski	Bardzo popularny. Uspokaja. Symbolizuje kontrolę i lojalność.
Fioletowy	Oznacza szlachectwo, luksus i bogactwo. Oznacza też romantyczność.
Brązowy	Kolor ziemi. Symbolizuje stabilność i komunikatywność. Jasnobrązowy oznacza geniusz.

3. W ramach pląsu małe kalambury. Harcerze muszą pokazać wylosowaną cechę. Typu szczęśliwy, smutny, znudzony itd.
4. A teraz trudniejsze. Ukrywamy w terenie karteczki z poniższymi cechami. Po odnalezieniu wszystkich, zastępowy odczytuje je, a harcerze decydują, czy tak się kiedyś czuli, tacy bywają/są czy choćby wiedzą co to znaczy. Zastępowy tłumaczy potem co to znaczy (oczywiście najpierw sam sobie znajdzie wytłumaczenia☺).

Tendencyjny, Infantylny, Refleksyjny, Skonfundowany,
Pejoratywny, Kompatybilny, Zdeterminowany,
Filigranowy, Dyletant

5. O naszym charakterze może świadczyć też sposób w jaki piszemy. Nauka taka nazywa się grafologią. Spróbujcie napisać jakieś zdanie. Obojętne jakie. Byle by miało różne litery. A na koniec się podpiszcie. A teraz to przeanalizujemy. Klucz poniżej:)
6. W ramach płasu – test odwagi. Gasimy świeczkę za pomocą palców.
7. Następnym zadaniem będzie odrysowanie jednego z naszych harcerzy na arkuszu papieru. Na jego zarys nasi harcerze wypisują cechy jakie powinien posiadać harcerz, które wynikają z Prawa Harcerskiego.
8. A na zakończenie każdy dostaje jedną małą karteczkę. Ma na niej napisać jakąś swoją złą cechę. Oczywiście nie musi nikomu jej pokazywać. Następnie kartki te wkładamy do pudełka z zamierzeniem, że przez najbliższy tydzień zrobimy coś by walczyć z tą cechą. Oczywiście nie zapomnijcie Waszych harcerzy odpytać jak im poszło☺.

Potrzebne Ci będą:

- kolorowe kartki
- cechy charakteru do kalambur
- trudne cechy
- kartki
- klucz do grafologii
- świeczki
- arkusz papieru, pisaki
- pudełko

CO MÓWI O TOBIE TWOJE

pismo?

Grafologia – to nauka o piśmie odręcznym, stosowana przy analizie charakteru, osobowości, zdolności i innych cech piszącego. Na podstawie analizy pisma odręcznego specjalista jest w stanie określić ponad 5000 różnych cech charakteru człowieka

ROZMIAR LITER

małe

– jesteś nieśmiały lub zamknięty w sobie, pilny, skoncentrowany i skrupulatny

średnie

– jesteś elastyczny i potrafisz się przystosować do sytuacji

duże

– jesteś towarzyski i wygadany, lubisz też być w centrum uwagi. Może to jednak także oznaczać, że tylko stwarzasz takie pozory, udając, że masz dużo pewności siebie

ODSTĘPY MIĘDZY SŁOWAMI

małe odstępy

– nie lubisz być sam, masz tendencję do bycia natrętnym

duże odstępy

– cenisz wolność, nie lubisz być przytłoczony i przebywać w tłumie

POCHYŁOŚĆ PISMA

pochyłone w lewo

– jesteś skryty, nie lubisz pracy na świeczniku. Osoby praworęczne, których pismo pochylone jest w lewo, mogą mieć skłonności do buntów

litery proste

– nie pozwalasz, by kierowały tobą emocje, jesteś logiczny i praktyczny

pochyłone w prawo

– jesteś otwarty na nowe doświadczenia, lubisz poznawać nowych ludzi

KSZTAŁT LITER

zaokrąglone

– jesteś kreatywny, masz duszę artysty

ostro zakończone

– jesteś agresywny, bardzo inteligentny i ciekawy

połączone ze sobą

– jesteś logiczny, systematyczny, decyzje podejmujesz po zastanowieniu

PĘTLE W PÍSMIE

l

e

WĄSKA PĘTŁA W LITERZE „L” – sam siebie ograniczasz, co może wywoływać uczucie przytłoczenia

SZEROKA PĘTŁA W LITERZE „L” – jesteś odprężony i spontaniczny, wyrażanie uczuć przychodzi ci łatwo

e

e

WĄSKA PĘTŁA W LITERZE „E” – jesteś sceptyczny wobec innych ludzi, ich emocje nie mają na ciebie większego wpływu

SZEROKA PĘTŁA W LITERZE „E” – jesteś otwarty, próbowanie nowych rzeczy sprawia ci przyjemność

KROPKA W LITERZE „I”

NA LEWÓ OD LITERY
– masz tendencję do odwiekania rzeczy w czasie

WYSOKO NAD LITERĄ
– masz wspaniałą wyobraźnię

KÓŁKO ZAMIAST KROPKI
– jesteś marzycielem

KRESKA ZAMIAST KROPKI – jesteś bardzo krytyczny wobec siebie, drażni cię niedołałość innych oraz ludzi, którzy nie uciąż się na własnych błędach

BEZPOŚREDNIO NAD LITERĄ – przywiązujesz dużą wagę do szczegółów, jesteś zorganizowany i empatyczny

KRESKA W LITERZE „T”

NA ŚRODKU
– jesteś pewny siebie, dobrze się czujesz w swojej skórze

NA SAMEJ GÓRZE
– jesteś ambitny, optymistyczny, masz dobre mniemanie o sobie

DŁUGA KRESKA
– jesteś bardzo zdeterminowany i entuzjastyczny, lecz także uparty i przeważnie trudno ci odpuścić

KRÓTKA KRESKA
– jesteś leniwy i brak ci determinacji

OTWARTA/ZAMKNIĘTA LITERA „O”

OTWARTA – jesteś gadatliwy, towarzyski, nie masz problemów z wyrażaniem uczuć, ale trudno ci dochować tajemnicy

ZAMKNIĘTA – jesteś introvertykiem, strzeżesz swojej prywatności i nie lubisz ujawniać swoich uczuć

MARGINES

Z LEWEJ STRONY
– masz skłonności do życia przeszłością, trudno ci odpuścić

PISANIE NA CAŁEJ STRONIE
– trudno ci wysiedzieć w jednym miejscu lub się zrelaksować. Twój mózg ciągle pracuje na najwyższych obrotach

Z PRAWIEJ STRONY
– boisz się nieznanego, ciągle zamartwiasz się przyszłością

NACISK PRZY PISANIU

duży

– nie masz problemów z zaangażowaniem i traktowaniem życia serio. Osoba, która pisząc, naciska bardzo mocno ma tendencję do bycia zbyt spiętą i silnego reagowania na krytykę pod własnym adresem

mały

– jesteś wrażliwy, empatyczny, lecz brakuje ci witalności

SZYBKOŚĆ PISANIA

wolno

szybko

– jesteś dobrze zorganizowany, samodzielny, działasz metodycznie

– jesteś niecierpliwy, nie lubisz opóźnień i ludzi, którzy marnują twój czas

PODPIS

Naczytelny

– jesteś bardzo skryty, trudno ci rozszyfrować czy zrozumieć

Czytelny

– dobrze się czujesz w swojej skórze, nie musisz udawać, że jesteś kimś, kim nie jesteś

WYKRYWACZ KŁAMSTW

Jeśli napisany odręcznie fragment tekstu różni się od całości (wyrazy napisane bliżej siebie, nierówno itp.), to najprawdopodobniej zawiera kłamstwo

Załączniki

1. „Ocean”

Oceanie sinowłosa białe statki ku mnie wyślij AGDA
 Dwa kamyki - moje myśli, i na otwartych dłoniach niosę
 Daj mi miejsce w głębi morza, szczyptę lądu, szczyptę skały AEGD
 Tu zbuduję zamek biały, tutaj gniazdo swe założę AGDA

Gdzieś daleko w stu stolicach żyją ludzie, biją w dzwony
 Niezliczone bataliony przyczajone na granicach
 Marszałkowie szalono ocy palą owce i dziewczęta
 Kto o kwiatach dziś pamięta szumią giełdy w głębi nocy

W głębi morza zabłąkany nie chcę nic o ludziach słyszeć
 Biały kolor - kolor ciszy, w moim zamku białe ściany
 W moim zamku gdzieś w ogrodzie będę czytać wschodnie baśnie
 Zanim słońce w morzu zgaśnie, żeby z morza powstać co dzień.

A gdy ludzie wypełnieni nienawiścią w jednej chwili
 Zniszczą wszystko co stworzyli wielkim ogniem z wnętrza ziemi
 Znikną ludy zniknie morze, nie wie nikt co będzie potem
 W białych światach ja z powrotem w łonie matki się ułożę

2. Test „osobowości”

Zrób sobie test osobowości!

Q	E	T	Y	G	M	D	S	C	Z	C	V	B	N	M	K	L	O
P	L	E	N	I	W	Y	F	D	Z	Z	Ł	O	Ś	L	I	W	Y
N	O	R	A	D	Ł	Ś	Ć	I	U	U	T	G	B	H	N	J	G
G	D	I	E	R	A	D	O	S	N	Y	Ł	X	C	D	E	W	A
S	D	F	G	H	J	K	L	O	P	I	U	O	T	R	E	W	N
D	A	C	W	O	D	W	A	Ż	N	Y	L	O	Ś	O	I	U	I
T	N	E	R	S	A	W	X	Ś	A	F	V	G	B	Ć	N	J	E
Y	Y	R	E	G	P	O	M	O	C	N	Y	Ć	F	V	G	B	Ś
N	S	I	D	A	O	P	I	U	Y	R	R	F	G	H	U	Y	M
R	S	Z	C	Z	Ę	Ś	C	I	A	Ż	Ś	Ć	H	G	T	Y	I
Z	D	R	Y	D	F	G	H	J	K	C	L	K	M	N	B	H	A
Ż	W	I	E	R	N	Y	A	S	D	O	X	V	F	G	B	H	Ł
Ę	M	K	L	O	P	I	J	Z	A	W	D	R	O	Ś	Ć	D	Y
D	X	S	W	E	R	T	Y	U	I	I	P	L	K	J	H	G	F
L	N	A	C	V	B	N	M	K	L	T	O	I	U	Y	T	R	E
I	F	G	H	J	K	L	M	N	B	Y	G	V	G	H	Y	T	R
W	D	F	G	H	J	K	L	M	N	B	V	C	X	Z	D	F	G
Y	J	K	L	O	I	Y	T	R	W	O	D	W	A	Ż	N	Y	U

**Trzy pierwsze słowa, które odnajdziesz
w ciągu liter najlepiej określają
Twoją osobowość**

MINISTER ZDROWIA OSTRZEGA PRZED **kwejk.pl**

3. Karmnik

